

**CONCILIO||RVM QVATVOR GENE=||ralium. Niceni.
Constantinopolitani. Ephesini. et Calce=||donensis. Que
diuus Gregorius magnus tanq[uam]|| quatuor Euangelia
colit ac veneratur.||**

Merlin, Jacques

Coloniae, 1530

VD16 M 4842

Decreta Bonefacij pape.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72934)

¶ Incipiunt decreta Bonifacii papæ, epistola deprecatoria ad Honorium Augustum ut constituitur à principe, quatenus in vrbe Romana p ambitum nunquam pontifex ordinetur.

Bonifacius eps Honorio Augusto, Ecclesie me Romanæ (cui deus nŕ meū sacerdotium vobis res humanas regentibus deputauit) cura constringit, ne causis eius quauis adhuc corporis incommoditate detineat, ppter cōuetus q̄ à sacerdotibus vniuersis & clericis, & christianæ plebis pturbatōibus agitatur apud aures christianissimi principis desim. Siquidē secus quā oportet eueniat, non vos id facere q̄ cūcta & qua moderatōe cōponitis, sed nos p nostrā tacētes deficiā videbimur, qd̄ ciuitatis quietē & ecclesie pacē puertere valeat admisisse. Cū em̄ hūanis rebus diuinæ cultor religionis dño iubete p̄sideas, nŕa culpa erit, si nō id sub vŕa gloria quā certū est diuinis semp̄re b̄ano p̄optiore fauisse firmo & stabili iure custodiat, qd̄ p tot annorū seriē & sub illis etiā principibus obtinuit, q̄s nulla nŕa religionis cura cōstrinxit, vt fidēs vŕat̄ licitis, & sub vŕa imperio clemētiē minime q̄ sunt illicita formidētur. Ipsa enim ecclesia deuotionē tuā christianissime impator in eo quidē sermone, sed suo venerabili appellat affectu, quia Chŕs dñs nŕ vestri fidus rector & gubernator imperij vnā desponsatā sibi, & intactā virginē seruat, ne eā in aliq̄s patiamini infidiātium pcellarū fluctus illidi, & quietam faciē tēpestatis insolite tumore turbari gloriosissime & tranquillissime impator Auguste, Ipsa ergo q̄ vni desponsatā ē vŕa tñ mŕ ecclesia hāc pietatē vŕa legatōe quā suis sacerdotibus cōmisi appellat, p̄terita, p̄sentia q̄ repetit, vobis (inq̄) religiose iperātibus creuit meus q̄ mō tuus ē populus, tā fidus deo, quā tibi q̄ es princeps Chŕi. Ecce em̄ inter ipsa mysteria inter p̄ces suas q̄s p nŕi felicitate depedit imperij, teste apud quē & de cui⁹ sede agit sancto Petro sollicitis, p̄ religiois obseruātia vobiscum clamat. Cū sollicita petitiōe misceat oratione nos in varias res semel euulsa distrahat à dei cultu solito tēratore sollicitate discordias, Ageret pluribus princeps Chŕianissime nisi apud te suarū eēt securā causarū & in oppressiōibus idolorū in hereticorū correctiōibus fide tua diuino cultu pariter cū impio semp̄ florētē vicisset, Habet refugium tuā māfuetudinis animū cū suarū religionis veneratione coniuētū, cū quicquid huic p̄ficiat vos agatis. Cōferatis fratribus & cōsacerdotibus meis p̄batissimis vris à me, & ab omnibus qui ecclesiam faciūt ista munda legatōe, quibus p̄camur sacre causam religionis prosequētibus in vrbe vŕa māfuetudinis. Hoc animo q̄ postulat̄is à multis imperpetuū fratri vniuersalis ecclesie cōsulatis. Data Caleñ. lunij.

¶ Cōstitutio Honorij imperatoris ad Bonifacium papā missa, vt si denuo Roma duo epi ordinati fuerint, ambo de ciuitate pellantur.

Victor Honorius in clyt⁹ triūphator semp̄ Augustus sc̄to ac venerabili Bonifacio papæ vrbis Romæ. Scripta b̄titudinis tuæ debita reuerētia gratulatiōe suscepimus, q̄ bus r̄ c̄sitis egim⁹ oīpotētī deo maximas gr̄as, qd̄ sc̄timoniā tuā post longū incommodū optate redditā didicim⁹ sanitati. Et ideo reuerētibus venerabilibus viris gaudiū nŕm sacrorū apicū attestatōe signam⁹, ac petimus, vt q̄tidianis orōnib⁹ apostolat⁹ tuus studiū ac votū suū circa salutē atq; iperij nŕm dignē ip̄edere. Illud autē pietatis nŕa satis placitū eēt cognosce, qd̄ sc̄timonia tua de ecclesie aut populi pturbatōe sollicita est. Quæne aliq̄ rōne possit euenire satis clemētia vŕa credidit eēt p̄uisus, Deniq; p̄dicatē b̄titudine tua id ad cūctōrū clericorū notitiā volum⁹ puenire, vt si qd̄ forte religioi tuæ (qd̄ nō optam⁹) hūana forte cōtigerit, sciāt oēs ab ābitōibus eēt cessandū, ac si duo forte cōtra fas temeritate certatiū fuerit ordinari, nullū ex eis penit⁹ futurū sacerdotē, s; illū solū ī sede ap̄stolica p̄māsurū, quē ex nūero clericorū noua ordinatōe diuinū iudiciū & vniuersitatis cōsensu elegerit. Vñ id obseruādū ē, vt oēs trāq̄llā mētē & pacificos anios ex serenitatis nŕe admonitōe custodiāt, nec aliq̄ seditiōis cōspiratōib⁹ tētare conent, cū certū sit nulli partiū suarum studia profutura.

¶ Epistola Bonifacii papæ ad epos Gallie de Maximo epo diuersis criminibus accusato.

Bonifacius eps Patrolo, Remigio, Maximo, Hilario, Seuero, Valerio, Iuliano, Castorio, Leōtino, Cōstātino, Iohāni, Mōtano, Marino, Mauricio, & cæteris epis p Gallias & septē puicias cōstitutis. Valētine nos clerici ciuitatis adierūt pponētes p̄ libellū crimina q̄ maximū teste tota puicia asserūt cōmisisse. Delegata totiēs cognitiōe illū cōstitutā sp̄ subterfugisse iudicia, ne cōfusus cōscia festinasse, vt si eēt inocēs ex amiat̄is oibus purgaret, q̄tiēs decreta ex nŕa agē q̄q; chartarū istructōe cognouim⁹. Qui ecōtrario p̄bauit de se illa q̄ dicta sunt, qd̄ ea cōfutatā cū eēt innūera à decessorib⁹ meis puicialis ē delegata cognitiō. Cōuet⁹ etiā dŕ euitasse, & adeē minie voluisse. Et null⁹ dubitat qd̄ ita iudiciū inocēs subterfugit, quē admodū vt absoluat q̄ ē inocēs q̄rit. S; astuta cauillatio eorum

Decreta Bonifacii pape.

eorum qui veritas agendum credunt esse consilium nunquam innocentiam nomen accipiet. Cōfiteatur enim de omnibus quibus se subterfugere iudicium dilationibus putat, veniet tamen aliquis ille qui talis phibetur in medium, nec prodest illi totiens latuisse, totiens subterfugisse quem sui actus, & commissio quocumque fugerit ea que obijciunt illi, si vera sunt crimina persequuntur. Debuerat quidem iam nunc dignam pro eius accusatis in nostro iudicio actibus que cognitionem & decretum iudicium sepe declinando credidit illudendum ferre sententiam. Hanc ne aliquis prece ei quem forsitan iudicaret, & sibi que absens est, licet sit quitus a nobis reseruatū esse nihil diceret, maluimus intercedere tempore data deferri. Cum hoc etiam eius accusatores assererent, de quorum intentionibus & moribus sit secusque maximum tanto magis dananda committere, quanto tardius se constituto iudicio presentaret. Quam Manichaeorum inuolutum caligine arguunt turpis sectae, olim ita ne eum posset abluere animum sordidasse in probatione obiectae rei gesta synodalia proferentes, & commissio inuolutum vndique flagitium nullum eum sanitatis habuisse respectum quem furore suo & insanam temeritate ad secularium quoque iudicium tribunalia subditum questionem quod in vili quoque persona turpissimum est obijcerent peruenisse & homicidii danatum asserunt gestis prolatis in medium. Et hunc tale post tanta taliaque commissio episcopus adhuc sibi nomen in suis latibus vendicare in propria ciuitatis infamia nimis doloribus conquerunt, & sanctum nomen vendicando sibi velle polluere. Ideoque fratres charissimi qui audiendus hic presentare se noluit, ne cuius forsitan ab accusantibus se clericis posset digna tandem aliquando presentatus episcopi iudicio pronuntiationis congrue ferri sententiam, quam illi haec edocta fuerint quae potest huius nominis esse iactura que pudorem nunquam sacerdotum habuisse phibeat, & locum suum modico quod tempore custodisse. Dilationem tantum dedimus, & decreuimus vestrum debere intra prouinciam esse iudicium, & congregari synodum ante diem Calendas Nouembrii, ut si adesse voluerit presentens, si confidit, ad obiecta respondet. Si vero adesse neglexerit dilationem sententiam de absentia non lucratur. Nam manifestum est confiteri eum de crimine, qui indulto, & totiens delegato iudicio purgandi se occasione non vitur. Nihil enim interest vtrum in presenti examine omnia que dicta sunt comprobent, cum ipsa quoque pro confessione procurata toties constet absentia. Nos autem per omnes prouincias literas dirigemus, ne excusationem sibi ignorantiam obtineat, ut ad prouinciam venire cogatur, & illic se constituto presentare iudicio. Quicquid autem vestra charitas de hac causa duxerit decernendum, cum ad nos relatum fuerit nostra ut concedet necesse est autoritate firmetur. Data sub die Idus Iunias, Monario. II. C. consule.

¶ Ut nullus contempto Metropolitano ordinetur Episcopus.

Bonifacius Episcopus urbis Romae Hilario Episcopo Narbonensi salutem. Difficile quidem fide querimoniis commodamus, quae sacerdotes domini pulsant intetio, maxime cum eos quippiam contra patrum statuta tetasse, sed frequenter has asserit, sicut nunc multitudo cauantium. Ecce enim ut charitas tua recognoscit ex subditis Lucubentis ecclesiae clerici ordo vel plebis spes suas, vel lachrymas ad nos, quantum datur intelligi magno cum dolore miserunt, dicentes Episcopum nostrum Patroclum sua petitione cessante, in locum decedentis Episcopi, nescio quem in aliena prouincia premissio metropolitano contra patrum regulas ordinasse. Quod nequam possumus ferre patienter, quia conuenit nos paternarum sanctionum esse diligentes custodes. Nulli etenim videtur incognita synodi constitutio Nicenae, quae ita precepit, ut eadem proprie verba ponamus. Per vnaquamque prouinciam ius metropolitanos singulos habere debere, nec cuius duas esse posse subiectas, quod illi quia aliter credendum non est, seruandum sancto spiritui suggerente sibi meminerunt. ¶ Vni frater charissime, si ita res sunt, & ecclesiam supradictam, prouinciae tuae limes includit nostra autoritate comunias, quod quidem facere sponte deberes desiderijs supplicatum & voluntate respecta. Ad eundem locum in quo ordinatio talis celebrata est, Metropolitanum iure munitus & preceptionibus nostris fretus accede intellegens arbitrio tuo secundum regulas patrum quae cunctis facienda sunt, a nobis esse concessa, ita ut pactis omnibus, apostolicae sedis quicquid statueris te referente clarescat, cui totius prouinciae ordinationem liquet esse mandata. Nemo ergo eorum terminos audax temerator excedat, nec aliquid in illorum contumeliam partibus suis quae sibi non vident concessa defendat. Cesset homini praesumptio nostra autoritate praesumptio eorum que ultra dignitatis suae limitem digitum extendunt. Quod idcirco dicimus ut aduertat charitas tua adeo nos canonum precepta seruare, ut ista constitutio quoque nostra definat, quatenus metropolitanus sui vnaquamque prouincia in omnibus rebus semper ordinem expectet. Data, V. Calendas Februarii, Honorio. XII. & Theodosio. X. augustis consuli.

¶ Explicunt Decreta Bonifacii papae.

Incipiunt decreta Celestini pape.

¶ De Prospero & Hilario qui quosdam Galliarum presbyteros accusant.

¶ Capitulum primum.

¶ De sancto Augustino Episcopo mira lau-

dis asserio.

¶ Praeteritorum sedis apostolicae episcoporum autoritas de gratia dei contra Pelagii sectatores.

¶ Quod Adama omnes homines laeserit, nec quem per li-